

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Septem Illustrium Virorum Poemata

Amstelodami, 1672

Ad Gregorium XV. Pont. Max. Bellicos Italiae tumultus pacantem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11215

Quà tenet imperium, Romanos Auftria mores
 Edocet, & victos ad pia sacra vocat.
 Tu cælo populos, Superi tibi regna rependunt;
 Nec magis es ferro, quàm pietate potens.
 Hæc ego magna canam Vates tua signa sequendo:
 Gloria det vires, carmine magnus ero.

A D

G R E G O R I U M X V .
 P O N T . M A X .

Bellicos Italia tumultus pacantem.

Projice tela manu bello furiosa juvenus:
 Linquite Cænonanùm Martia castra duces.
 Cornipedisque leves cesset glomerare recurfus,
 Lugubri galeæ luce timendus eques.
 Romanus vetat arma Pater, Martemque relêgat,
 Sanguineamque fitim trans pia regna fugat.
 Compescant litui, compescant classica murmur:
 Cantentur pacis sola tropæa tubâ.
 Devocat è cælo, felicia munera, pacem,
 Qui reserat cæli limina athena Pater.
 Ausonias solvi decernit in otia gentes:
 Itala pallenti liberat arva metu.
 Drusorum manes, Augusti nominis umbræ,
 Gaudete: hæc vestri est pompa laboris opus.
 En iterùm reduces Capitolia ad alta triumphî;
 Nec tamen hic ullo est sanguine partus honos.

Alpi-

Alpibus impositi Rhæti sensere tremendis
Agmine non fracti jura Latina togæ.
Cernite tranquillos devolvat ut Abdua fluctus,
Et Phaëthontæas purior auctet aquas:
Seriùs ut torquens per opima novalia cursum
Roscida triticeâ cornua cingat ope.
Larius indigenâ crines umbratus olivâ
Splendidior gelidis exerit ora vadis.
Hunc circum Nymphæ, glauci gens humida regni,
Defuetos ducunt uda per antra choros.
Eheu quot scelerum mœrens Insubria vultus
Ceperat! heu quantum pertimuisse nefas!
Et sibi funestas acies plebs ægra canebat;
Et cædem, & prædas augure docta metu.
Ille situ turres muris fulcire labantes,
Et terræ infossas credere avarus opes.
Tristibus excubiis hinc cingere mœnia miles,
Atque alii externâ quærere sede lares.
Fataque præmonuisse Deum crudelia signis,
Bellaque narrabant significata polo;
Cum triplici Phœbus fulsit mirabilis orbe,
Pallentique diu lumine sparsit humum;
Cumque catervatim stragem demisit Averno
Depopulatrici falce cruenta lues;
Et viduas passim Cereali munere terras
Solata est priscis quercus opaca cibus.
Prodigia hæc trepidum terrebant nuntia vulgus,
Omnia Gregorius cum meliora dedit,
Publica vela regens Mundi, clavumque ministrans,
Promisit faustum Navita puppis iter.
Exemplò gravidi bellis cecidere fragores:
Detonuit scopulis: unda quievit iners.

Quam

Quàm citò, ubi antennis grati effulsere Lacones,
 Stagna modesta jacent, murmuris aura filet.
 Quàm citò, cùm crepitans lapidoso verbere grando
 Disjicit & vites, & fata læta boum.
 Diffugiunt imbres, mitescunt flamina Cauri,
 Iris ubi roseis æthera tranat equis.
 Gratia multa tibi magnorum maximè Regum:
 Depositis clypeis otia mundus agit.
 Pax ardor Superùm, Cæli mitissima proles,
 Omne cum fausto Diva salubris ades.
 Huc ades, atque Padi curru perlabere litus,
 Et tibi casta regat frena pudica Fides.
 Quacumque ingrederis felici Copia cornu
 It comes, & læto in gramine balat ovis.
 Incustoditæ Zephyris agitantur aristæ,
 Et teritur valido sole perusta Ceres.
 Te sequitur Bacchus: per te servantur apricus
 Collibus ad domini musta vehenda lacus.
 Sarcula pace vigent, rubigo amplectitur hastas:
 Cedit ruricolis gloria bobus equi.
 Fas graditur tecum, tibi rident oppida, & urbes:
 Tu maculosa gravi crimina lege domas.
 Justitiam folio pulsam tu reddis eburno:
 Illius horrendas instruis ense manus.
 Pacatum hinc volitat mutandis mercibus æquor,
 Nec timet à nigris nauta pericla Notis.
 Et tranquilla quies curas ornare recentes
 Gestit, & inventâ fertilis arte nitet.
 O mortale genus, quid leto in damna ruenti
 Nostra, juvat celeres Marte aperire vias?
 Quis furor est claras lauros nutrire cruore,
 Pectoris ut fossi vulnere nomen emant?

Cognâ-

Cognatis parcit maculis jejuna leonum
Ira, nec agnatâ gaudet hyæna dape.
Ecquando tigris gelido bacchata Niphate
Parthica turpavit comparis arva necesse?
Proh pudor! humana est rabies asperrima ferri:
Humana indomitis sævior ira feris.
Quod si tantus amor cædis corda aspera pulsat,
Desinite in patriæ stringere tela latus.
Thrax vocat Aufoniæ resides in bella catervas,
Et poscunt Siculas Bospora bina rates.
Vos pia busta vocant fœdo calcata Tyranno,
Inque Palæstinis sacra litata jugis.
In Scythicas plaustro turmas, pharetrâque potentes
Vulnera sit pulcer figere certa labor.
Aut vos adscensis comitentur præmia Sufis
Bellica, odoratis turaque rapta viris.
Aut vestra in Parthis lætetur stragibus hasta,
Matribus Eöis hasta gemenda diu.
Ite agite, atque Asiæ felicia regna triumphis
Lustrate, & capto dicite jura Syro.
Vobis ferta dabit florum nutritor Orontes,
Perducet vestras unguine myrrha comas.
Græcia barbaricè sævis onerata catenis,
Implorat focias semisepulta manus.
Oenotrias classes æstivas Nilus ad undas
Totâ veste vocans pandit in amne sinus.
Se laniant Orientis opes, sibi dissidet ingens
Aurora, invalido sceptrâ tenente duce.
Et fremere insolito prætoria castra tumultu
Vidimus, in Regem pilaque missa suum.
Ille, velut Boreæ procumbens viribus ornus,
Occidit, & trunco corpore planxit humum.

F f

Disci.

Discite ab exemplis hostilibus inclyta facta :
 Victima erat nostris hæc jugulanda focus.
 Parcite cognatas in bella laceflere gentes :
 Sanguinis abstineas , Aufonis ora , tui.
 Quòd te jam dudum laceras discordibus armis,
 Nostra peregrino sub pede colla jacent.
 Pauperiem, morbosque viris lacrimabile bellum
 Omne parit , cæcus cùm movet arma furor.
 Verùm cùm lituos inflat civilis Enyo ,
 Ipsa quatit Stygias torva Megera faces.
 Acrior infrenat Mars in certamina currus ,
 Et pejora illum monstra secuta ruunt.
 Hellepontiacos utinam tibi, Roma , triumphos
 Ante meos obitus monstret amica dies.
 Quâ videam Patris auspiciis turbata Latini
 Sacra Arabum , & Latio reddita scepra foro.
 Gregorii hoc pietas , hoc auri prodiga poscit
 Dextera , & assiduo culta labore fides.
 Hujus ab auspiciis jam nunc per templa propagans
 Relligio ante aras sacra pianda docet.
 Et Vaticanæ de culmine creditur arcis
 Ægida concutiens tela cière Deus.
 Hæc precor eveniant. lauro tunc vincetus ovanti
 Tractabo auratæ consona pleetra lyræ.
 Conaborque tuas laudes diffundere in ævum ,
 Exiguus nostro sit licet ore sonus.
 Nec me tardabunt raucæ mala murmura linguæ ,
 Quin bellator Iô voce triumphæ canam.
 Jusserit hoc Clio, mutum genus omne natantûm
 Edet cycneos per vada falsa modos.
 Sic ope Piëridum gelidas trans audiar Alpes ;
 Trans tepidam Meroën : tu modò Phœbe velis.

Et

Et vincam æternâ clamantem Stentora voce,
 Nec mea cum Zephyris verba caduca fluent.
 Non me perpetuæ carpent oblivia noctis,
 Non omnis moriar: tu modò Phœbe velis.

G R E G O R I U M X V .

I T E R U M L A U D A T ,

O B

T R I U M P H U M P R A G E N S E M .

Virtutis legumque parens, celeberrima regnis,
 Conditâ septenis Romula terra jugis:
 O Patria æternùm felix, secunda triumphis!
 O bellatorum prole beata virùm!
 Tu quamvis gemino Solis metuenda sub axe,
 Margine fidereo clauferis Urbis opes:
 Mille licet Tuscum Tybris regnator in æquor
 Sceptra triumphali barbara vectet aquâ;
 Annibalisque fugæ, & regalia vincla Jugurthæ
 Dardaniæ fuerint pompa cruenta manus:
 Grata tamen lauros ne dedignare recentes,
 Quas tibi de Rheni litore, Diva, fero.
 Gregoriique sacros præcingat adorea fasces,
 Quasque apices terni circumiêre comas.
 Tu latè horrendo sacrorum numine pollens,
 Transcribis jussu perfida regna gravi.
 Deturbas folio reges, adimisque curules,
 Nec falsâ populos plaudere voce finis.

Ff 2.

Eccè

Et